

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0225U004774

Державний реєстраційний номер: 0121U108001

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-12-2025

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Розроблення екологічно орієнтованої моделі селекції в умовах зміни клімату шляхом визначення успадкування господарсько-цінних ознак при гібридизації вихідного матеріалу гороху посівного з різним проявом елементів урожайності.

Початок етапу: 01.2021

Закінчення етапу: 12.2025

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00489780

Місцезнаходження: вул. Клінічна, буд. 25, м. Київ, Київська обл., 03141, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442750000, 380442755244

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00024360

Місцезнаходження: вул. Михайла Омеляновича-Павленка, буд. 9, м. Київ, Київська обл., 01010, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442801085

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6591030

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 1289.100

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Розроблення екологічно орієнтованої моделі селекції в умовах зміни клімату шляхом визначення успадкування господарсько-цінних ознак при гібридизації вихідного матеріалу гороху посівного з різним проявом елементів урожайності

Назва роботи англійською:

Development of ecologically oriented model of selection in the conditions of climate change by definition of inheritance of economically valuable signs at hybridization of initial material of sowing peas with various display of elements of productivity

Реферат українською:

В результаті досліджень виділенорекомбінантні і трансгресивні форми гороху з комплексом селекційно-цінних ознак. У гібридному розсаднику вивчено до 54 тис. гібридних рослин гороху, виділено 11 константних ліній. Визначено коефіцієнти успадкування у широкому сенсі H^2 основних господарських ознак шляхом визначення коефіцієнтів повторення в ієрархії селекційних розсадників. Проведено індивідуальні добори з гібридного розсадника, відібрано 775 елітних рослин, нащадки яких будуть висіватися в гібридному розсаднику наступних років. В конкурсному сортовипробуванні вивчено 28 селекційних номерів гороху, стандартом слугували сорти Улус, Алекс, Юлій. Створено селекційні номери гороху з вусатим типом листка, які відзначаються високою стійкістю до полягання. За урожайністю і якістю зерна гороху виділено лінійний матеріал – 1455-27/11, 1463-18/12, 1455-23/12, 1537-47/10, Світанок, 1455-57/10 – безлисточкові та 1419-30/12, 1499-36/12, 1363-17/12 – листочкові лінії. Розмножується вочеваління гороху 1544-5/12 з високими смаковими якість і насінням мозкового типу. Ведеться насінництво сортів: Улюбленець, Алекс УЛ, Юлій. Ключові слова: горох, селекційний зразок, добір, супереліта, еліта.

Реферат англійською:

As a result of the research, recombinant and transgressive pea forms with a complex of breeding-valuable traits were identified. In the hybrid nursery, up to 54,000 hybrid pea plants were studied, and 11 stable lines were selected. Broad-sense heritability coefficients (H^2) for the main agronomic traits were determined by estimating repeatability coefficients within the hierarchy of breeding nurseries. Individual selection was carried out in the hybrid nursery; 775 elite plants were selected, whose progeny will be sown in the hybrid nursery in subsequent years.

Індекс УДК: 633.31/.37; 635.65, 631.52.633.358

Коди тематичних рубрик: 68.35.31

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Чернуський Вадим Вікторович

Науковий ступінь: к. с.-г. н.

Вчене звання:

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Методологія формування екологічно орієнтованої моделі селекції в умовах зміни клімату шляхом визначення успадкування господарсько-цінних ознак при гібридизації вихідного матеріалу гороху посівного з різним проявом елементів урожайності. Удосконалені елементи технології селекції гороху посівного у відповідності до зміни клімату (науково – методичні рекомендації)

Назва НТП англійською: Methodology for developing an environmentally oriented breeding model under climate change conditions through the determination of inheritance of economically valuable traits during hybridization of initial material of field pea with different expressions of yield components. Improved elements of the field pea breeding technology in accordance with climate change (scientific and methodological recommendations).

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методичні документи

Галузь застосування: Сільськогосподарська

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: В селекційному процесі застосовуватиметься метод гібридизації, парні прості, реципрокні схрещування та ін. В селекції гороху до гібридизації залучатимуться сортозразки з формою листа «хамелеон» та ранньостиглі безлисточкові. На ранніх етапах роботи в селекційному розсаднику та в насінництві для посіву популяцій використовуватимуться порційні сівалки СФПУ-10 чи аналогічні сівалки.

Виробникам надаватимуться ліцензійні угоди на невиключне право виробництва зерна сортів гороху.

Відпрацьовувати і впроваджувати елементи сортової агротехніки нових та перспективних сортів гороху.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Інше (апробовано)

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

С. Д. Орлов, В. В. Чернуський, О. В. Балагура Аналіз параметричних станів селекційних зразків гороху посівного (*Pisum sativum* L.) в різних умовах вегетаційних періодів. Біоенергетика. 2024. №2. С.13-17 <https://doi.org/10.47414/be.2024.No2.pp> 13-17 2.

В.В. Чернуський, С.Д. Орлов, С.С. Климчук

Застосування інноваційних методів математичної статистики в сучасних технологіях селекції рослин в Україні. Вісник аграрної науки 2024, № 6 (855). С. 56-63 DOI: <https://doi.org/10.31073/agrovisnyk> 202406-07

Чернуський В.В. Інноваційні цифрові технології в селекції шевих культур на адаптивність С. 269 – 273.

«Проблеми аграрного виробництва на сучасному етапі і шляхи їх вирішення»: матеріали міжнародної науково-практичної конференції присвяченій ювілейним датам від дня народження видатних вчених-рослинників: 130-річчю від дня народження доктора біол. наук, професора Льва Миколайовича Делоне; 120-річчю від дня народження кандидата с.-г. наук Софії Михайлівни Фріденталь (1-2 липня 2021 р.) / Інститут рослинництва

Чернуський В.В. Система ієрархічного добору у просторово –

темпоральному комплексі параметричного аналізу компонентних ознак селекційних зразків:

тезис доповідей Міжнародної наукової інтернет-конференції «Інновації в зернопродукції і технології», 21 лютого 2022 р. / Ред. кол.: Непочатенко О. О. (відп. ред.) та ін. Умань, 2022. С. 146-148.

Чернуський В. В. Інноваційні принципи оцінки номерів у конкурсному сортовипробуванні в нелінійній системі фазово-параметричних портретів: матеріали III міжнародної науково-практичної конференції «Нові технології» 31 серпня 2022 р., м. Київ. С. 34

Чернуський В.В. Цифрова трансформація експериментальних даних в системі III в технологічних схемах селекції гороху посівного. С. 281 – 284. Єдиний світ – єдине здоров'я. Збірник матеріалів II

Міжнародної науково-практичної конференції, 3-4 червня 2025 року, м. Одеса, Україна. Одеса: Інститут кліматично орієнтованого сільськогосподарства НААН, 2025. 285 с.

Чернуський В.В. Принципи і методологія формування та цифрової трансформації баз даних точного фенотипування для інтегрування в систему «смайт» селекції з метою прискорення і

оптимізації селекційної технології добору в умовах зміни клімату С. 83 – 86 / Актуальні напрями та

проблематика у технологіях вирощування продукції рослинництва: матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (7 травня 2025 року, м. Полтава). / Редкол.: В.В. Гангур (відп. ред.) та ін. Полтава: ПДАУ

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Роїк Микола Володимирович

Д. С.-Г. Н.

Перелік осіб-виконавців

Калюжний Олександр Юрійович

Климчук Світлана Сергіївна

Орлов Станіслав Дмитрович

(д.с.-г.н., с.н.с., 06.01.05)

Чернуський Вадим Вікторович

Чернюк Анатолій Петрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Ременюк Світлана Олександрівна

Телефон

0966248977

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна